

Am spus că prototipul îndepărtat al PN (și PT) a avut același conținut ca și versiunea românească.

Judecînd după ceea ce ni s-a păstrat în manuscrisul din 1758, adică 58 de omilii, constatăm că, față de CC¹, ordinea omiliilor este alta și că din unele omilii s-au păstrat numai fragmente. Cazania de Neagovo începe cu omilia pentru «Duminica Vameșului și Fariseului», cum se obișnuiește în cele mai multe cazanii care au circulat în lumea ortodoxă. Versiunea românească și probabil originalul încep cu omilia pentru Duminica Paștelui, probabil sub influența calvină.

Chiar din prima omilie lipsește în PN începutul, pe care-l putem cunoaște numai din versiunea românească¹. Lipsește sfîrșitul omiliei pentru duminica a XIII-a și începutul omiliei pentru duminica a XIV-la după Cincizecime². Astfel, ambele predici s-au contopit într-una, ceea ce nici V. Jagić nici Petrov n-au putut observa³. Din ultima omilie pentru femeile mucenice s-au păstrat doar 12 rînduri, dintre care cinci erau amestecate în textul altei predici, despre post, a lui Ioan Hrisostomul, care nu făcea parte din colecție⁴.

Nici textul omiliei pentru Duminica Paștelui nu este complet în PN: lipsesc 2—3 pagini de la sfîrșit⁵. Din fila 161 a rămas doar un colț (A. Petrov, *op. cit.*, n. 1). Textul se poate completa din versiunea românească (p. 243).

PN mai cuprinde 7 omilii scurte la primele 7 porunci din decalog⁶, două rugăciuni tot scurte înainte și după predică⁷ și tabla de materie sau «cheia»⁸. Omiliile la decalog care nu figurează în CC¹ au fost adăugate mai tîrziu, ca și o predică la înmormîntare, una la Sîmbăta lui Lazăr și alta despre post de Ioan Hrisostomul⁹, precum și cîteva fragmente din epistola lui Iacov și alte articole mai mici. Acestea nu au făcut parte din manuscrisul original, de care se deosebesc prin conținut și limbă (De aceea A. Petrov nici nu le-a publicat, cu excepția omiliei despre post a lui Ioan Hrisostomul, publicată în anexă).

Nici una din omiliile din PN nu are înainte pericopa evanghelică respectivă sau *začala*, spre deosebire de CC¹.

A. Petrov a încercat să identifice originalul *Postillei de Neagovo*, cercetînd în bibliotecile din Budapesta, din U.R.S.S. și din Cehoslovacia numeroase colecții de predici scrise în limba maghiară, slavă, latină etc., și nu a găsit nici o colecție identică acesteia. El a dedus că această versiune are la bază un original independent, cu care a început în secolul al XVI-lea literatura originală în Ucraina subcarpatică. Această concluzie a fost confirmată și de slaviștii de mai tîrziu, care au cercetat *Postilla de Neagovo* ca G. Gerovski, I. Pankievici, precum și de slavistul maghiar Deszö Laszlo, care a scris cîteva studii prețioase despre cultura și limba slavilor din regiunea subcarpatică, între care și despre *Postilla de Neagovo*. Despre aceasta el afirmă că deschide seria colecțiilor de predici din regiunea subcarpatică și că este în același timp prima operă originală a literaturii subcarpatice, care ne-a rămas în două copii (*A karpataljai irodalom ...* p. 156—157). Aceste afirmații trebuie completate acum, precizînd că opera s-a păstrat și în versiunea românească în cîteva exemplare tipărite în 1564, la Brașov și într-o copie manuscrisă din secolul XVII-lea. Versiunea românească reproduce mai fidel originalul.

¹ Vezi CC¹ Bihor p. 1—5 (manuscrisul copiat în Bihor, actualmente la Biblioteca Patriarhiei Române) și CN, p. 3.

² PN, p. 127—134.

³ V. Jagić, *Kritischer Anzeiger*, în «Archiv für slav. Philologie», Band 36, 1916, p. 496 (recenzia despre textul PN, publicat ulterior de A. L. Petrov) Jagić a consultat textul în ms.

⁴ PN, p. 209, și A. Petrov, *Отзвук реформации...*, p. 54.

⁵ CC¹B, p. 11—13; PN, p. 5.

⁶ PN, *Десятеро божее приказаніе...*, p. 209—225.

⁷ PN, p. 225.

⁸ PN, f. 246 b — 248 b. Petrov, *Отзвук...*, p. 4.

⁹ *Слово Иоанна Златаустаго о святомъ постѣ*. PN, Anexa II. A. L. Petrov, *Отзвук...*, p. 116—118.